

Д.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Халатур С.М.

Бровко Є.І., ст.гр. М2ФБС-1-16

Іванова О.І., ст.гр. ФБС-1-16

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Україна

ПРИНЦИПИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Валютний ринок України відіграє важливу роль у сфері економічних відносин. Будь-яка іноземна інвестиція, незалежно від того, з якими вона ринками пов'язана, – чи то ринок цінних паперів, чи то нерухомість, чи то банківські депозити, – неодмінно повинна пройти через валютний ринок. Тут відбувається узгодження інтересів як покупців, так і продавців валютних коштів.

Валютний ринок, як один з головних елементів світової валютно-фінансової системи, в останні десятиліття характеризується посиленням процесів глобалізації, диверсифікації та трансформації. Інтеграція України до світового співтовариства зумовлює необхідність удосконалення функціонування її валютного ринку. Таким чином, у результаті активного впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на економіку України та в умовах світової фінансової кризи, проблеми вітчизняного валютного ринку набувають особливої актуальності.

Валютний ринок України, як і валютні ринки більшості країн світу, значною мірою відображає стан економіки країни. Його коротка (за світовими мірками) історія представлена кількома періодами, коли застосовувалися різні підходи до його регулювання. Формування валютного ринку в Україні безпосередньо пов'язане з процесами розбудови української держави та реформуванням її економіки.

Беручи до уваги думки українських вчених-економістів, слід зазначити, що вони виділяють наступний ряд проблем, які характеризують стан валютного ринку та валютної політики України [2]:

- відсутність стабільної економічної та фінансової ситуації в країні;
- слабкий експортний потенціал, що не забезпечує достатніх валютних надходжень країну;
- недостатнє залучення альтернативних зовнішніх джерел фінансування міжнародних фінансових відносин України;
- неефективне використання внутрішніх фінансових ресурсів;
- нестабільність гривні відносно провідних валют світу.

Результати аналізу стану валютного ринку України показують необхідність впровадження комплексу законодавчих, нормативно-правових та інших заходів з метою стабілізації національної грошової одиниці, розвитку валютного ринку, забезпечення інтеграції у світову економіку. Виходячи з проведеного дослідження, можна стверджувати, що основні напрямки стабілізації валютного ринку України такі:

- затвердження програми співробітництва з Міжнародним валютним фондом, що дасть змогу поповнити валютні резерви і підтримати гривню;
- підвищення прозорості і передбачуваності операцій Національного Банку України на валютному ринку, що забезпечить усім банкам рівний доступ до валютних інтервенцій НБУ;
- зменшення рівня доларизації української економіки через підвищення привабливості гривневих активів;
- удосконалення структури внутрішнього валютного ринку з урахуванням міжнародної практики;
- удосконалення нормативної бази НБУ;
- посилення роботи з моніторингу валютних ризиків;
- удосконалення механізмів контролю та протидії спекуляціям;
- стимулювання експорту і забезпечення рівноваги платіжного балансу.

І, як результат, правлінням Національного банку України було прийнято ряд заходів, що відобразились у постанові щодо врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України. Перспективи України на міжнародному валютному ринку з фінансового погляду є негативними. Зменшення валютних резервів, збільшення кредитної заборгованості, девальвація гривні, висока інфляція - усі ці показники можуть у разі неприйняття зазначених вище заходів призвести до дефолту національної валюти, а, отже, і всієї економіки України. Завдяки тому, що Україна почала співпрацю з Міжнародним валютним фондом і вже отримала перший транш кредиту, більш-менш стабілізувалася національна валюта і валютний ринок України в цілому, а також наявні позитивні зрушення в економіці України. Також Національний банк України запровадив низку стабілізаційних заходів на грошово-кредитному та валютному ринках України, що теж є немало важливим чинником для подальшого функціонування й розвитку валютного ринку України.